

Sygn. akt V CSK 189/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z powództwa "T." Sp. z o.o. w likwidacji w W.
przeciwko A. Z.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 sierpnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 5 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; zasądza
od strony powodowej na rzecz pozwanej 3.600 (trzy tysiące
sześćset) zł kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu
kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Pełnomocnik strony powodowej T. sp. z o.o. w likwidacji w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 listopada 2015 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być „istotne” ze względu na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej

roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Z kolei wykazując spełnienie przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinien nie tylko sprecyzować przepis wymagający wykładni, ale także wyjaśnić, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tego przepisu wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości. Konieczne jest przytoczenie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie, to zobowiązany jest przytoczyć rozbieżne orzeczenia sądów i poddać je analizie w celu wykazania, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu, bądź też przytoczyć argumenty wskazujące, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego. Ponadto, ze względu na publiczne zadania jakie ma do spełnienia rozpoznanie skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12, LEX nr 1238124).

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Trzeba przy tym uwzględnić, że skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, a ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy przy jej rozpoznaniu byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym, czy wątpliwościami prawnymi i pozwalać na ich rozstrzygnięcie.

Istotne zagadnienia prawny skarżący sprowadził do potrzeby udzielenia odpowiedzi na następujące pytania:

- „Czy wadliwość w zakresie zwołania zgromadzenia wspólników w sytuacji, gdy na zgromadzeniu wspólników nie są obecni wszyscy wspólnicy, może prowadzić do uznania uchwały wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podjętej na takim zgromadzeniu za nieistniejącą? Czy brak uchwały zarządu o zwołaniu zgromadzenia wspólników w sytuacji, gdy na zgromadzeniu nie są obecni wszyscy wspólnicy spółki, decyduje o nieważności uchwał wspólników podjętych na takim zgromadzeniu czy też uchwały podjęte przez wspólników na takim zgromadzeniu mają charakter nieistniejący?”

- „Czy zachowanie formalnych wymagań dotyczących zwoływania zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie stanowi niezbędnej przesłanki dla istnienia uchwały podjętej na takim zgromadzeniu?”

- „Czy w świetle przepisu art. 365 § 1 k.p.c. rozstrzygnięcie przez sąd rejestrowy kwestii prawnej dotyczącej istnienia uchwał zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wyrażone w uzasadnieniu orzeczenia wiąże inne sądy?”

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że wadliwość w zakresie zwołania zgromadzenia wspólników przez zarząd nie może prowadzić do uznania uchwały za nieistniejącą, a w konkretnej sprawie uzasadnione może być ewentualnie stwierdzenie nieważności uchwały (zob. uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 lutego 2005 r., III CK 296/04, nie publ.; uzasadnienie wyroku SN z dnia 26 marca 2009 r., I CSK 253/08, nie publ.). Jednocześnie brak uchwały zarządu o zwołaniu zgromadzenia wspólników nie przesądza automatycznie o wadliwości uchwały zgromadzenia wspólników (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 26 maja 1999 r., III CKN 261/98, OSNC 2000, nr 1, poz. 7; uzasadnienie wyroku SN z dnia 12 października 2012 r., IV CSK 186/12, nie publ.).

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r.,

V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona, powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się oczywistość skargi i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia.

Wbrew twierdzeniom skarżącego nie zachodzi oczywista zasadność skargi z powodu naruszenia art. 365 § 1 k.p.c., gdyż sąd rejestrowy nie rozstrzygał w sentencji swojego postanowienia o ważności uchwały nr [x], a pogląd wyrażony w uzasadnieniu orzeczenia nie jest wiążący w innej sprawie.

W konkluzji należy stwierdzić, że powołane we wniosku przesłanki nie zostały wykazane. Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek przedsądu (art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek strony pozwanej zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490).